

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 14.5.2019
C(2019) 3452 final

PRILOGA

k

SKLEP KOMISIJE

z dne 14. maja 2019

**o opredelitvi smernic za določanje finančnih popravkov, ki jih je treba uporabiti za
odhodke, ki jih financira Unija, zaradi neupoštevanja veljavnih pravil o javnem
naročanju**

Kazalo

1.	UVOD	2
1.1.	Namen smernic	2
1.2.	Področje uporabe	3
1.2.1.	Javna naročila, za katera se uporabljajo direktive	3
1.2.2.	Javna naročila, za katera se direktive ne uporabljajo	4
1.2.3.	Obstoj določenega čezmejnega interesa	4
1.3.	Odhodki, za katere se uporabljajo finančni popravki	4
1.4.	Merila, ki jih je treba upoštevati pri določanju sorazmerne stopnje popravka..	5
1.5.	Goljufija.....	6
2.	VRSTE NEPRAVILNOSTI IN USTREZNE STOPNJE FINANČNIH POPRAVKOV.....	7
2.1.	Obvestilo o javnem naročilu in razpisne zahteve	7
2.2.	Izbor ponudnikov in ocenjevanje ponudb	15
2.3.	Izvajanje javnega naročila	20

1. UVOD

1.1. Namen smernic

Splošni namen teh smernice je dvojen:

- povečati **pravno varnost** za države članice. Zato je treba pojasniti okoliščine, v katerih lahko kršitve veljavnega prava Unije o javnem naročanju ali nacionalne zakonodaje v zvezi z njegovo uporabo privedejo do finančnih popravkov Komisije;
- zagotoviti **sorazmernost**. Zato je pomembno, da Komisija pri določanju finančnega popravka upošteva naravo in resnost nepravilnosti¹ ter povezane finančne posledice za proračun Unije.

Komisija bo **finančne popravke** uporabila, da bi iz financiranja Unije izključila odhodke, ki niso v skladu z veljavnim pravom (glej člen 144 Uredbe (EU) št. 1303/2013 in člen 101(8) finančne uredbe). Nepravilnost je lahko točno količinsko opredeljiva ali ne. Finančne posledice nepravilnosti se na podlagi proučitve posameznih primerov natančno količinsko opredelijo, če je to mogoče, da se izračuna točni znesek odhodkov, ki so bili Komisiji napačno prijavljeni za povračilo; v takih primerih je treba natančno izračunati finančni popravek. Vendar se šteje, da finančnih posledic v primeru nepravilnosti pri javnem naročanju zaradi narave nepravilnosti ni mogoče točno količinsko opredeliti. Zato se v takih primerih za zadevne odhodke uporabi pavšalni popravek ob upoštevanju narave in resnosti nepravilnosti v skladu z merili iz točke 1.4.

Nepravilnosti na področju javnega naročanja se analizirajo v skladu s ciljem zaščite finančnih interesov Unije in skladnosti s pravom Unije (zlasti načeli preglednosti, nediskriminacije, enakega obravnavanja, sorazmernosti in pravne varnosti). Poleg tega se lahko finančni popravki uporabijo le, če nepravilnost ima ali bi lahko imela finančne posledice za proračun Unije. Zato se za vrste nepravilnosti, navedene v teh smernicah (ali nepravilnosti, ki so jim podobne), za katere je v oddelku 2 določen pavšalni popravek, šteje, da imajo finančne posledice². Kadar je kršitev pravil o javnem naročanju le formalna in nima nobenih dejanskih ali možnih finančnih posledic, finančni popravek ni utemeljen³.

Te smernice so namenjene tudi spodbujanju doslednega obravnavanja napak pri javnem naročanju med zadevnimi službami Komisije, Evropskim računskim sodiščem⁴ in državami članicami. Države članice so odgovorne zlasti za preiskovanje nepravilnosti in izvajanje potrebnih finančnih popravkov. V zvezi s tem se pristojnim organom v državah članicah priporoča, naj pri odpravljanju nepravilnosti, ki jih odkrijejo njihove službe, uporabljajo merila in stopnje finančnih popravkov iz teh smernic.

¹ V teh smernicah „nepravilnost“ pomeni kršitev veljavnega prava o javnem naročanju, ki škodi ali bi lahko škodovala proračunu Unije.

² Vrste nepravilnosti, opisane v oddelku 2, so najpogostejše odkrite vrste nepravilnosti. Ta seznam ni izčrpen. Druge nepravilnosti bi bilo treba, kadar je to mogoče, obravnavati po analogiji z vrstami nepravilnosti, opredeljenimi v teh smernicah.

³ Primer: kadar je obvestilo o oddaji naročila objavljeno pozneje, kot se zahteva, ali sploh ni objavljeno.

⁴ Glej priporočilo Evropskega parlamenta iz leta 2010 o razrešnici: „Parlament Evropsko komisijo in Računsko sodišče poziva [...], naj [nujno] uskladi obravnavo napak pri javnem naročanju na dveh področjih politike, in sicer kmetijstva in naravnih virov ter kohezije, energetike in prometa“.

Operacije za financiranje bi bilo treba izbrati v skladu z veljavnimi pravili EU in nacionalnimi pravili, vključno s tistimi, povezanimi z javnim naročanjem. V zvezi s tem sta možna dva scenarija:

(a) kadar je postopek za oddajo javnega naročila, v nasprotju s pravili o javnem naročanju (ta kršitev pa bi vodila do finančnega popravka, ko bi se odhodki, ustvarjeni z navedenim naročilom, prijavili Komisiji), pogodba o izvedbi tega javnega naročila pa še ni podpisana, lahko pristojni organ ob upoštevanju morebitnih dodatnih stroškov in časovnih omejitev upravičencu priporoči, naj začne nov postopek za oddajo javnega naročila, ki bo popolnoma skladen z navedenimi pravili. Če upravičenec ne začne novega postopka za oddajo javnega naročila, bi bilo treba nepravilnost odpraviti z uporabo teh smernic⁵;

(b) če se nepravilnost odkrije po podpisu pogodbe o izvedbi javnega naročila, operaciji pa je bilo odobreno financiranje (v kateri koli fazi cikla operacije), bi bilo treba nepravilnost odpraviti z uporabo teh smernic.

1.2. Področje uporabe

Kakor je določeno v členu 1 Sklepa, te smernice določajo znesek popravka, ki ga je treba uporabiti v primeru nepravilnosti, ki pomenijo kršitve pravil o javnem naročanju, ki se uporabljajo za javna naročila⁶, pri katerih se ustvarijo odhodki, financirani iz proračuna Unije v okviru deljenega upravljanja⁷.

1.2.1. Javna naročila, za katera se uporabljajo direktive

Te smernice se nanašajo na nepravilnosti, odkrite v zvezi z javnimi naročili, in na javne naročnike, kakor so opredeljeni v direktivah⁸. Kadar se uporablja člen 13 Direktive 2014/24/EU, se te smernice uporabljajo tudi za javna naročila, ki jih subvencionirajo javni naročniki, tudi če navedenih javnih naročil niso sami oddali.

⁵ Tj. za vse odhodke, ki se Komisiji prijavijo v zvezi z zadevnim javnim naročilom, bi bilo treba uporabiti predhodni pavšalni popravek.

⁶ V teh smernicah se izraz „javno naročilo“ uporablja na splošno, tj. nanaša se na kateri koli postopek za oddajo javnega naročila.

⁷ Te smernice se ne uporabljajo za nepravilnosti, ki vplivajo na odhodke na podlagi pravil o uporabi poenostavljenega obračunavanja stroškov.

⁸ Direktive so:

– Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L 94, 28.3.2014, str. 1), kakor je bila spremenjena,

– Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju (ki razveljavlja Direktivo 2004/18/ES) (UL L 94, 28.3.2014, str. 65), kakor je bila spremenjena,

– Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev (ki razveljavlja Direktivo 2004/17/ES) (UL L 94, 28.3.2014, str. 243), kakor je bila spremenjena,

– Direktiva 2009/81/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju postopkov za oddajo nekaterih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti (UL L 216, 20.8.2009, str. 76).

1.2.2. Javna naročila, za katera se direktive ne uporabljajo

Če se direktive ne uporabljajo⁹, vendar naročila spadajo na področje uporabe Pogodbe in nacionalnega prava o javnem naročanju, se te smernice uporabljajo, če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:

(i) obstaja določen čezmejni interes v smislu točke 1.2.3, oddaja takih javnih naročil pa ni v skladu z načeloma preglednosti in nediskriminacije iz Pogodbe;

(ii) pri zadevnih javnih naročilih se jasno krši nacionalno pravo o javnem naročanju.

Poleg tega se te smernice uporabljajo tudi, če nacionalna pravila (vključno s pogodbenimi pogoji ali pogoji za dodelitev nepovratnih sredstev) izrecno zahtevajo, da upravičenci sredstev EU izpolnjujejo nacionalna pravila o javnem naročanju ali podobna pravila¹⁰, tudi če navedeni upravičenci sami niso javni naročnik, kakor je opredeljeno v direktivah. V navedenem primeru je nepravilnost kršitev nacionalnih pravil (npr. pogoji v sporazumu o dodelitvi nepovratnih sredstev se nanašajo na načela Pogodbe ali nacionalna pravila o javnem naročanju).

V vseh takih primerih bi bilo treba zahtevano stopnjo finančnih popravkov določiti po analogiji z vrstami nepravilnosti, opredeljenimi v oddelku 2.

1.2.3. Obstoj določenega čezmejnega interesa

Za namene ocene obstoja določenega čezmejnega interesa pri javnih naročilih, za katera se direktive ne uporabljajo, dokazno breme nosi Komisija, ki pri tem upošteva sodno prakso Sodišča¹¹.

V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, ali obstajajo dejanski elementi, ki bi skupaj utemeljili čezmejni interes, vključno s: (i) predmetom javnega naročila, (ii) njegovo ocenjeno vrednostjo, (iii) tehničnimi zahtevami javnega naročila, (iv) zemljepisno lego kraja izvedbe javnega naročila, (v) dokazi o postopkih za oddajo javnega naročila iz drugih držav članic ali izraženem interesu gospodarskih subjektov iz druge države članice.

1.3. Odhodki, za katere se uporabljajo finančni popravki

Kadar Komisija odkrije nepravilnosti, povezane z neupoštevanjem pravil o javnem naročanju, v skladu s temi smernicami določi znesek finančnega popravka, ki se uporabi. Znesek finančnega popravka se izračuna na podlagi zneska odhodkov, prijavljenega Komisiji, v zvezi z javnim naročilom (ali njegovim delom¹²), na katero vpliva nepravilnost, z uporabo ustreznega pavšalnega popravka v skladu z oddelkom 2 in ob upoštevanju meril iz oddelka 1.4.

⁹ Vključno z javnimi naročili za socialne in druge posebne storitve, ki niso navedene v Prilogi XIV k Direktivi 2014/24/EU.

¹⁰ Npr. nacionalna pravila ali pravila o upravičenosti do programa, ki določajo, da morajo upravičenci, ki niso javni naročniki, pri sklepanju pogodb s svojimi dobavitelji upoštevati določen poenostavljeni postopek za oddajo javnega naročila.

¹¹ Glej sodbo v zadevi C-507/03, Komisija proti Irski, ZOdl. 2007, str. I-9777, točki 32 in 34. Glej tudi zadevo C-412/04, Komisija proti Italiji, ZOdl. 2008, str. I-619, ter združeni zadevi C-147/06 in 148/06, SECAP SpA in Santorso Soc. proti Comune di Torino, ZOdl. 2008, str. I-3565.

¹² Finančni popravek je omejen na del javnega naročila, če je ta del mogoče jasno opredeliti, tj. če je javno naročilo razdeljeno na sklope ali kadar ga ureja okvirni sporazum na podlagi člena 33 Direktive 2014/24/EU. Tak primer so tehnične specifikacije, ki omejujejo enega od sklopov zadevnega javnega naročila, kot je prikazano tukaj: javni naročnik je v enem od sklopov obsežnejšega javnega naročila za izgradnjo bolnišnice zahteval, da so

Enako stopnjo popravka bi bilo treba uporabiti za vse prihodnje odhodke, na katere vpliva nepravilnost, povezana z istim zadevnim javnim naročilom (ali njegovim delom), preden so taki odhodki potrjeni Komisiji.

Praktični primer:

Če znesek skupnih odhodkov, prijavljenih Komisiji za javno naročilo gradenj (pogodba o izvedbi javnega naročila pa je bila sklenjena po uporabi nezakonitih pogojev za sodelovanje), znaša 10 000 000 EUR in če je veljavna stopnja finančnega popravka 25-odstotna, znesek, ki ga je treba odšteti od izkaza odhodkov za Komisijo, znaša 2 500 000 EUR. V skladu s tem se sredstva Unije zmanjšajo na podlagi ustrezne stopnje sofinanciranja za prednostno os, v okviru katere so bili odhodki prijavljeni. Če nameravajo nacionalni organi naknadno prijaviti nadaljnje odhodke v zvezi z istim javnim naročilom, nanje pa vpliva ista nepravilnost, bi bilo treba za te odhodke uporabiti isto 25-odstotno stopnjo popravka, preden se odhodki prijavijo Komisiji¹³. Na koncu se celotna vrednost plačil, povezanih z javnim naročilom, popravi na podlagi iste stopnje popravka.

1.4. Merila, ki jih je treba upoštevati pri določanju sorazmerne stopnje popravka

Kot je navedeno v točki 1.1, kadar finančnih posledic zaradi narave nepravilnosti ni mogoče točno količinsko opredeliti, vendar bi lahko nepravilnost sama po sebi vplivala na proračun, lahko Komisija znesek popravka, ki se uporabi, izračuna ob upoštevanju treh meril, in sicer narave nepravilnosti, njene resnosti¹⁴ ter iz tega izhajajoče finančne izgube zadevnega sklada. To pomeni, da so finančni popravki na podlagi lestvice pavšalnih stopenj, navedenih v oddelku 2 teh smernic (5 %, 10 %, 25 % in 100 %), v skladu z načelom sorazmernosti. To ne vpliva na dejstvo, da bi bilo treba pri izračunu končnega zneska popravka, ki ga je treba uporabiti, upoštevati vse značilnosti ugotovljene nepravilnosti v povezavi z elementi, ki se upoštevajo pri določitvi navedene pavšalne stopnje¹⁵.

Kadar se v istem postopku za oddajo javnega naročila odkrije več nepravilnosti, se stopnje popravka ne seštevajo. Najresnejša nepravilnost se upošteva kot kazalnik, na podlagi katerega se določi stopnja popravka, ki se uporabi za zadevno javno naročilo, v skladu z oddelkom 2.

V nekaterih primerih so lahko posamezne nepravilnosti v zvezi z javnim naročanjem sistemske, kar je posledica pomanjkljivosti v upravljavskem in kontrolnem sistemu. V takih primerih bi morala država članica po odpravi nepravilnosti pri posameznem postopku za oddajo javnega naročila sprejeti ustrezne popravne ukrepe v zvezi z drugimi postopki za oddajo javnega naročila, na katere vpliva ista vrsta nepravilnosti. Kadar se taki ukrepi ne sprejmejo (tj. kadar niso popravljeni vsi odhodki, na katere vpliva pomanjkljivost), bo Komisija uporabila ustrezne popravne ukrepe, vključno z neto finančnimi popravki, v skladu s sektorskimi predpisi, ki veljajo za posamezen sklad. Finančne popravke je treba uporabiti za postopke za oddajo javnega naročila, na katere vpliva nepravilnost in pri katerih se še niso izvedli posamezni popravki.

računalniki določene znamke (ne da bi dodal obvezno navedbo „ali enakovredno“). V takem primeru se finančni popravek ne nanaša na odhodke celotnega javnega naročila, ampak le na odhodke, povezane z računalniki, pridobljenimi na podlagi navedenega javnega naročila.

¹³ Nacionalni organi morajo ohraniti popolno revizijsko sled finančnih popravkov, uporabljenih za javno naročilo, vključno z ustreznimi evidencami v računovodskem sistemu.

¹⁴ Resnost nepravilnosti se oceni zlasti ob upoštevanju naslednjih dejavnikov: ravni konkurence, preglednosti in enake obravnave.

¹⁵ Glej zlasti člen 144(2) Uredbe (EU) št. 1303/2013 in ustaljeno sodno prakso Sodišča – zadevi C-406/14 (točke 47–49) in C-408/16 (točki 65 in 66).

1.5. Goljufija

Za odhodke, na katere vplivajo nepravilnosti, ki izhajajo iz kršitve pravil o javnem naročanju, vplivajo na proračun EU in so povezane z goljufijo, pri čemer škodijo finančnim interesom Unije, ali katero koli drugo kaznivo dejanje, opredeljeno v členih 3 do 5 Direktive (EU) 2017/1371¹⁶, kakor določi pristojni pravosodni organ ali opredeli pristojni organ EU ali pristojni nacionalni organ na podlagi dokaznih elementov, ki podpirajo prisotnost goljufive nepravilnosti, se uporabi finančni popravek v višini 100 %.

Goljufijo lahko opredelijo upravni organi ali organi za kazenske preiskave na ravni EU ali nacionalni ravni, specializirani za boj proti korupciji ali goljufijam.

Revizorji Komisije in nacionalni revizijski organi¹⁷ (razen če imajo posebne pristojnosti na podlagi nacionalne zakonodaje) nimajo posebnih pristojnosti za preiskovanje primerov goljufij). Zato njihova poročila, tudi če v njih opredelijo tveganje ali opozorijo na verjetnost goljufivega ravnanja, sama po sebi ne določajo obstoja goljufije. To ne posega v njihovo obveznost, v skladu s s členom 15(3) Direktive (EU) 2017/1371, da uradu „OLAF in drugim pristojnim organom razkrijejo vsakršno dejstvo, ki ga odkrijejo pri opravljanju svojih nalog in ki bi ga lahko opredelili kot kaznivo dejanje“ in obveznost držav članic, da „zagotovijo, da enako storijo tudi nacionalni revizijski organi“.

¹⁶ Kakor je določeno v členu 3(2)(b) Direktive (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava.

¹⁷ Ali certifikacijski organi v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

2. VRSTE NEPRAVILNOSTI IN USTREZNE STOPNJE FINANČNIH POPRAVKOV

2.1. Obvestilo o javnem naročilu in razpisne zahteve

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravo, ki se uporablja ¹⁸	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
1.	Neobjava obvestila o javnem naročilu ali neupravičena neposredna oddaja (tj. nezakonit postopek s pogajanjem brez predhodne objave)	člen 31 Direktive 2014/23/EU členi 26, 32 in 49 Direktive 2014/24/EU člen 44 ter členi 67 do 69 Direktive 2014/25/EU	Obvestilo o javnem naročilu ni bilo objavljeno v skladu z ustreznimi pravili (npr. objava v <i>Uradnem listu Evropske unije</i> (v nadaljevanju: Uradni list), če direktive to zahtevajo.	100 %
			To velja tudi za neposredne oddaje ali postopke s pogajanjem brez predhodne objave, če merila za njihovo uporabo niso izpolnjena. Enako kot zgoraj, razen tega, da se je obveščanje izvedlo z drugimi ustreznimi sredstvi ¹⁹ .	25 %
2.	Umetna razdelitev naročil gradenj/storitev/blaga	člen 8(4) Direktive 2014/23/EU člen 5(3) Direktive 2014/24/EU člen 16(3) Direktive 2014/25/EU zadeve C-574/10, Komisija proti Nemčiji; T-358/08, Španija proti Komisiji, in T-384/10, Španija proti	Projekt gradnje ali predlagani nakup določene količine blaga in/ali storitev je umetno razdeljen na več javnih naročil. Zato je vsako javno naročilo za del gradenj/blaga/storitev pod mejnimi vrednostmi iz direktiv, kar preprečuje njegovo objavo v Uradnem listu za celoten sklop zadevnih del, storitev ali blaga ²⁰ .	100 % (ta popravek velja, če obvestilo o javnem naročilu, ki zajema zadevne gradnje/blago/storitve, ni bilo objavljeno v Uradnem listu, čeprav je to v skladu z

¹⁸ Navedena sodna praksa se nanaša na določbe direktiv 2004/17/ES in 2004/18/ES. Vendar je lahko navedena razlaga pomembna tudi za določbe direktiv iz leta 2014.

¹⁹ Ustrezna sredstva obveščanja pomenijo, da je bilo obvestilo o javnem naročilu objavljeno tako, da ima podjetje iz druge države članice dostop do ustreznih informacij o javnem naročilu pred njegovo oddajo, tako da bi lahko predložilo ponudbo ali izrazilo interes za sodelovanje pri pridobivanju navedenega javnega naročila. V praksi je tako, kadar (i) je bilo obvestilo o javnem naročilu objavljeno na nacionalni ravni (v skladu z nacionalno zakonodajo ali pravili v zvezi s tem) in/ali (ii) so se upoštevali osnovni standardi oglaševanja javnih naročil (podrobnosti o teh standardih so na voljo v oddelku 2.1 Razlagalnega sporočila Komisije 2006/C 179/02).

²⁰ Isti pristop se smiselno uporablja za javna naročila, za katera veljajo le nacionalna pravila o javnem naročanju, in če je umetna razdelitev gradenj/blaga/storitev preprečila objavo javnega naročila v skladu s temi pravili.

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravo, ki se uporablja ¹⁸	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
		Komisiji		direktivami (potrebno)
			Enako kot zgoraj, razen tega, da se je obveščanje izvedlo z drugimi ustreznimi sredstvi, pod enakimi pogoji, kot so določeni v točki 1 zgoraj.	25 %
3.	Nezadostna utemeljitev v primeru, ko javna naročila niso razdeljena na sklope	člen 46(1) Direktive 2014/24/EU	Javni naročnik ne navede glavnih razlogov za odločitev, da javnega naročila ne razdeli na sklope.	5 %
4.	Neupoštevanje rokov za prejem ponudb ali prijav za sodelovanje ²¹ ali roki za prejem ponudb niso podaljšani v primeru večjih sprememb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.	členi 27 do 30, člen 47(1) in (3) ter člen 53(1) Direktive 2014/24/EU členi 45 do 48, člen 66(3) in člen 73(1) Direktive 2014/25/EU	Roki iz direktiv so skrajšani za 85 % ali več ali rok je 5 dni ali manj.	100 %
			Roki iz direktiv so skrajšani za 50 % ali več (vendar za manj kot 85 %) ²² .	25 %
			Roki iz direktiv so skrajšani za 30 % ali več (vendar za manj kot 50 %) ali roki niso bili podaljšani v primeru večjih sprememb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ²³ .	10 %

²¹ Ti roki veljajo za odprti in omejeni postopek ter konkurenčni postopek s pogajanjem.

Upoštevati je treba tudi člen 47(1) Direktive 2014/24/EU: „Javni naročniki pri določanju rokov za prejem ponudb in prijav za sodelovanje upoštevajo kompleksnost javnega naročila in čas, potreben za pripravo ponudb, brez poseganja v minimalne roke iz členov 27 do 31.“

²² Pri najkrajšem, 35-dnevnem roku za prejem ponudb (na podlagi člena 27 Direktive 2014/24/EU) sta na primer možna dva scenarija: (1) rok, ki ga je uporabil javni naročnik, je bil 10 dni, kar pomeni skrajšanje roka za 71,4 % [= (35–10)/35], zaradi česar je utemeljen finančni popravek v višini 25 %; (2) rok, ki ga je uporabil javni naročnik, je bil 10 dni, najkrajši rok pa je lahko 15 dni (od objave predhodnega informativnega obvestila), kar pomeni skrajšanje roka za 33 % [= (15–10)/15], zaradi česar je utemeljen finančni popravek v višini 10 %.

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravo, ki se uporablja ¹⁸	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
			Roki iz direktiv so skrajšani za manj kot 30 %.	5 %
5.	Morebitni ponudniki/kandidati nimajo na voljo dovolj časa za pridobitev razpisne dokumentacije ali omejitve pri pridobivanju razpisne dokumentacije	člena 29 in 34 Direktive 2014/23/EU člena 22 in 53 Direktive 2014/24/EU člena 40 in 73 Direktive 2014/25/EU	Čas, ki ga imajo gospodarski subjekti (tj. morebitni ponudniki/kandidati) na voljo za pridobitev razpisne dokumentacije, je prekratek (tj. 50 % roka za prejem ponudb iz dokumentov v zvezi z oddajo javnega naročila ali manj, v skladu z ustreznimi določbami), s čimer se ustvarijo neupravičene ovire za odpiranje javnih naročil konkurenci.	10 %
			Čas, ki ga imajo gospodarski subjekti (tj. morebitni ponudniki/kandidati) na voljo za pridobitev razpisne dokumentacije, je skrajšan, vendar za manj kot 80 % roka za prejem ponudb, v skladu z ustreznimi določbami.	5 %
			Čas, ki ga imajo gospodarski subjekti (tj. morebitni ponudniki/kandidati) na voljo za pridobitev razpisne dokumentacije, je 5 dni ali manj ali če javni naročnik sploh ne omogoči ²⁴ neomejenega, popolnega, neposrednega in brezplačnega dostopa do dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila z elektronskimi sredstvi, kakor je določeno v členu 53 (1) Direktive 2014/24/EU, je to resna nepravilnost ²⁵ .	25 %
6.	Podaljšani roki za prejem ponudb niso ustrezno	člena 3 in 39 Direktive 2014/23/EU	Prvotni rok za prejem ponudb (ali prejem prijav za sodelovanje) je bil pravilen v skladu z veljavnimi	5 %

²³ Glej člen 47(3)(b) Direktive 2014/24/EU.

²⁴ Kadar je bil elektronski dostop zagotovljen, obdobje dostopa pa je bilo skrajšano, se ustrezno uporabijo zgornje stopnje v višini 25 %, 10 % ali 5 %.

²⁵ Razen kadar so izpolnjeni pogoji, določeni v navedenem drugem in tretjem odstavku. V takih primerih se popravek ne uporabi.

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravo, ki se uporablja ¹⁸	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
	objavljeni ²⁶ ali roki za prejem ponudb niso podaljšani	člena 18 in 47 Direktive 2014/24/EU člena 36 in 66 Direktive 2014/25/EU	določbami, podaljšan pa je bil brez ustrezne objave v skladu z ustreznimi pravili (tj. objave v Uradnem listu), <u>vendar se je obveščanje (o podaljšanem roku) izvedlo z drugimi sredstvi</u> (glej pogoje iz točke 1 zgoraj).	
			Enako kot zgoraj, <u>vendar se obveščanje (o podaljšanem roku) ni izvedlo z drugimi sredstvi</u> (glej pogoje iz točke 1 zgoraj) ali kjer dodatne informacije, ki jih je gospodarski subjekt pravočasno zahteval, iz kakršnega koli razloga, niso bile predložene najpozneje šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb ²⁷ , roki za prejem ponudb niso bili podaljšani.	10 %
7.	Primeri ne upravičujejo uporabe konkurenčnega postopka s pogajanjem ali konkurenčnega dialoga	člen 26(4) Direktive 2014/24/EU	Javni naročnik javno naročilo odda po konkurenčnem postopku s pogajanjem ali konkurenčnem dialogu v primerih, ki niso predvideni v Direktivi.	25 %
			Primeri, v katerih je javni naročnik zagotovil popolno preglednost, tudi utemeljil uporabo teh postopkov v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, ni omejil števila kandidatov, primernih za predložitev prve ponudbe, med pogajanjem v zvezi z razpisom pa je zagotovil, da se vsi ponudniki enako obravnavajo.	10 %
8.	Neupoštevanje postopka, določenega v direktivi o	členi 33 do 39	Posebni postopki za elektronsko in skupno javno naročanje ²⁹ niso bili upoštevani, kakor je določeno v	10 %

²⁶ Ali podaljšani roki za prejem prijav za sodelovanje; ti roki se uporabljajo za omejene postopke in postopke s pogajanjem po predhodni objavi.

²⁷ Glej člen 47(3)(a) Direktive 2014/24/EU. Pri pospešenem postopku iz člena 27(3) in člena 28(6) navedene direktive je to obdobje štirih dni.

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravo, ki se uporablja ¹⁸	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
	elektronskem in skupnem javnem naročanju ²⁸	Direktive 2014/24/EU členi 51 do 57 Direktive 2014/25/EU	veljavni direktivi, neupoštevanje pa bi lahko imelo odvračilni učinek na morebitne ponudnike ³⁰ . Kadar je bilo javno naročilo zaradi neupoštevanja pravil oddano drugi ponudbi in ne tisti, ki bi ji bi moralo biti oddano, se to šteje za resno nepravilnost ³¹ .	25 %
9.	V obvestilu o naročilu niso objavljena izbirna merila in/ali merila za oddajo (in njihovo ponderiranje) ali pogoji za izvajanje naročil ali tehnične specifikacije ali merila za oddajo in njihovo ponderiranje niso dovolj podrobno opisana ali pojasnila/dodatne informacije	členi 31, 33, 34, 36, 37, 38 in 41 Direktive 2014/23/EU ter Priloga V (točka 7(c) in točka 9) k navedeni direktivi členi 42, 51, 53, 56 do 63, 67 in 70 Direktive 2014/24/EU ter del C Priloge V (točka 11(c) in točka 18) in Priloga VII k navedeni direktivi členi 60, 71, 73, 76 to 79, 82 in 87 Direktive 2014/25/EU ter Priloga VIII in del A (točki 16 in 19), B (točki 15 in 16) ter C (točki 14 in 15) Priloge XI k Direktivi 2014/25/EU	(a) V obvestilu o javnem naročilu ³² niso objavljena izbirna merila in/ali merila za oddajo (in njihovo ponderiranje); (b) v obvestilu o javnem naročilu ³³ niso objavljeni pogoji za izvajanje javnih naročil ali tehnične specifikacije; (c) merila za oddajo in njihovo ponderiranje niso dovolj podrobno opisana v objavljenem obvestilu o javnem naročilu ali razpisnih zahtevah, zaradi česar je konkurenca neupravičeno omejena (tj. pomanjkanje podrobnosti bi lahko imelo odvračilni učinek na morebitne ponudnike) ³⁴ ; (d) pojasnila ali dodatne informacije (v zvezi z merili za izbiro/oddajo), ki jih je zagotovil javni naročnik, niso	25 % 10 %

²⁹ Zadevni postopki za oddajo javnega naročila so: okvirni sporazumi, dinamični nabavni sistemi, elektronske dražbe, elektronski katalogi, centralizirane nabavne dejavnosti in osrednji nabavni organi.

²⁸ Razen kadar je nepravilnost že zajeta v drugih vrstah nepravilnosti iz teh smernic.

³⁰ Na primer: okvirni sporazum brez ustrezne utemeljitve velja dlje kot štiri leta.

³¹ Če neupoštevanje pravil pomeni, da obvestilo o javnem naročilu ni bilo objavljeno, se stopnja popravka določi v skladu s točko 1 zgoraj.

³² Ali razpisni dokumentaciji, če je objavljena skupaj z obvestilom o javnem naročilu.

³³ Ali razpisni dokumentaciji, če je objavljena skupaj z obvestilom o javnem naročilu.

³⁴ Razen če ni javni naročnik pred rokom za oddajo ponudb na zahtevo ponudnikov dovolj natančno pojasnil meril za oddajo in njihovo ponderiranje.

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravo, ki se uporablja ¹⁸	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
	niso sporočeni/objavljeni	načelo enake obravnave iz člena 18 Direktive 2014/24/EU sodna praksa: zadeve C-6/15, Dimarso; C-226/09, Komisija proti Irski, in C-532/06, Lianakis	bile sporočene vsem ponudnikom ali niso bile objavljene.	
10.	Uporaba – meril za izključitev, izbirnih meril, meril za oddajo ali – pogojev za izvajanje naročil ali – tehničnih specifikacij, ki so <u>diskriminatorni</u> na podlagi neupravičenih nacionalnih, regionalnih ali lokalnih preferenc.	členi 36, 37, 38 in 41 v zvezi s členom 3 Direktive 2014/23/EU členi 42, 56 do 63, 67 in 70 v zvezi s členom 18(1) Direktive 2014/24/EU ter Priloga VII k navedeni direktivi členi 60, 76 do 79, 82 in 87 v zvezi s členom 36(1) Direktive 2014/25/EU ter Priloga VIII k navedeni direktivi	Primeri, v katerih bi lahko gospodarske ponudnike od predložitve ponudbe odvrnili merila za izključitev, izbirna merila in/ali merila za oddajo ali pogoji za izvajanje naročil, ki vključujejo neupravičene nacionalne, regionalne ali lokalne preference. Tako je na primer, kadar se od ponudnikov zahteva, da imajo v času predložitve ponudbe: (i) sedež ali predstavnika v zadevni državi ali regiji ali (ii) izkušnje in/ali kvalifikacije v zadevni državi ali regiji ³⁵ , (iii) opremo v zadevni državi ali regiji.	25 %
			Enako kot zgoraj, razen dejstva, da je bila minimalna stopnja konkurence še vedno zagotovljena, tj. več gospodarskih subjektov je predložilo ponudbe, ki so bile sprejete in izpolnjevale pogoje za sodelovanje.	10 %

³⁵ Opredelevitev pogojev za sodelovanje ne sme biti diskriminatorna ali omejevalna ter mora biti povezana s predmetom javnega naročila in sorazmerna. Kadar dovolj natančen opis zahtevanega konkretnega pogoja za sodelovanje ni mogoč, je vsekakor treba pri sklicevanju, uporabljenem v pogojih za sodelovanje, dodati navedbo „ali enakovredno“, da se zagotovi odprtje konkurence. Kadar so ti pogoji vzpostavljeni, finančni popravek ni utemeljen.

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravo, ki se uporablja ¹⁸	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
11.	Uporaba – meril za izključitev, izbirnih meril, meril za oddajo ali – pogojev za izvajanje naročil ali – tehničnih specifikacij, ki niso diskriminatorni v smislu prejšnje vrste nepravilnosti, vendar gospodarskim subjektom še vedno <u>omejujejo dostop</u>	členi 36, 37, 38 in 41 v zvezi s členom 3 Direktive 2014/23/EU členi 42, 56 do 63, 67 in 70 v zvezi s členom 18(1) Direktive 2014/24/EU ter Priloga VII k navedeni direktivi členi 60, 76 do 79, 82 in 87 v zvezi s členom 36(1) Direktive 2014/25/EU ter Priloga VIII k navedeni direktivi	To se nanaša na merila ali pogoje, ki kljub temu, da niso diskriminatorni na podlagi nacionalnih/regionalnih/lokalnih preferenc, še vedno vodijo do omejevanja dostopa gospodarskih subjektov do konkretnega postopka za oddajo javnega naročila, kot je ponazorjeno v naslednjih primerih: (1) ko je minimalna stopnja usposobljenosti za določeno javno naročilo povezana s predmetom naročila, vendar z njim ni sorazmerna; (2) ko se med ocenjevanjem ponudnikov/kandidatov pogoji za sodelovanje uporabijo kot merila za oddajo; (3) kadar se zahtevajo posebne blagovne znamke/standardi³⁶, razen kadar se te zahteve nanašajo na dodatni del javnega naročila in je možen vpliv na proračun EU le formalen (glej oddelek 1.4).	10 %
			Primeri, v katerih so bila uporabljena omejevalna merila/pogoji/specifikacije, vendar je bila še vedno zagotovljena minimalna stopnja konkurence, tj. več gospodarskih subjektov je predložilo ponudbe, ki so bile sprejete in izpolnjevale pogoje za sodelovanje.	5 %
			Primeri, ko minimalna stopnja usposobljenosti za določeno javno naročilo očitno ni povezana s predmetom naročila, ali	25 %

³⁶ Ne da bi se dovolila enakovredna blagovna znamka, ker se ne uporabi obvezna navedba „ali enakovredno“.

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravo, ki se uporablja ¹⁸	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
			primeri, v katerih so merila za izključitev, izbirna merila in/ali merila za oddajo ali pogoji za izvajanje javnega naročila privedli do situacije, ko bi ponudbo lahko predložil le en ponudnik, tega izida pa ni mogoče upravičiti s tehnično specifičnostjo zadevnega javnega naročila.	
12.	Nezadostna ali nenatančna opredelitev predmeta javnega naročila ³⁷	člen 3 Direktive 2014/23/EU člen 18(1) Direktive 2014/24/EU člen 36 Direktive 2014/25/EU zadeve C-340/02, Komisija proti Franciji, EU:C:2004:623; C-299/08, Komisija proti Franciji, EU:C:2009:769, in C-423/07, Komisija proti Španiji	Opis v obvestilu o javnem naročilu in/ali razpisnih zahtevah je nezadosten ali nenatančen, saj morebitnim ponudnikom/kandidatom morda ne omogoča, da bi v celoti opredelili predmet javnega naročila, kar povzroča odvratilni učinek, ki lahko omeji konkurenco ³⁸ .	10 %
13.	Neutemeljena omejitev podizvajanja	člen 38(2) in člen 42 Direktive 2014/23/EU člen 63(2) in člen 71 Direktive 2014/24/EU člen 79(3) in člen 88	Razpisna dokumentacija (npr. tehnične specifikacije) določa omejitve sklepanja pogodb s podizvajalci za abstraktno določen delež javnega naročila na določen odstotek naročila – in to ne glede na to, ali je mogoče preveriti sposobnosti morebitnih podizvajalcev, in brez kakršne koli navedbe o tem, da so zadevne naloge	5 %

³⁷ Razen kadar: (i) direktive omogočajo pogajanja ali (ii) je bil predmet javnega naročila pojasnjen po objavi obvestila o javnem naročilu, tako pojasnilo pa je bilo objavljeno v Uradnem listu.

³⁸ Npr. na podlagi pritožb ali obvestil med oddajanjem ponudb je bilo ugotovljeno, da razpisne zahteve morebitnim ponudnikom ne omogočajo opredelitve predmeta javnega naročila. Vendar število vprašanj, ki so jih predložili morebitni ponudniki, ni kazalnik, da obstaja nepravilnost, če javni naročnik na vprašanja ustrezno odgovori v skladu s členom 47(3) in členom 53(2) Direktive 2014/24/EU.

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravo, ki se uporablja ¹⁸	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
		Direktive 2014/25/EU zadeva C-406/14, Wrocław – Miasto na prawach powiatu, EU:C:2016:652, točka 34	bistvenega pomena.	

2.2. Izbor ponudnikov in ocenjevanje ponudb

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravna podlaga/referenčni dokument	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
14.	Pogoji za sodelovanje (ali tehnične specifikacije) so bili spremenjeni po odpiranju ponudb ali se niso pravilno uporabljali.	člen 3(1) in člen 37 Direktive 2014/23/EU člen 18(1) in člen 56(1) Direktive 2014/24/EU člen 36(1) in člen 76(1) Direktive 2014/25/EU	Pogoji za sodelovanje (ali tehnične specifikacije) so bili med fazo izbora spremenjeni ali nepravilno uporabljeni, zaradi česar so bile sprejete izbrane ponudbe, ki ne bi smele biti sprejete (ali zavrnjene ponudbe, ki bi jih bilo treba sprejeti ³⁹), če bi se upoštevala objavljena izbirna merila.	25 %
15.	Ocenjevanje ponudb s pomočjo meril za oddajo, ki se razlikujejo od meril, navedenih v obvestilu o javnem naročilu ali razpisnih zahtevah	člen 41 Direktive 2014/23/EU člena 67 in 68 Direktive 2014/24/EU člena 82 in 83	Merila za oddajo (ali ustrezna podmerila ali ponderji), navedena v obvestilu o javnem naročilu ali razpisnih zahtevah, (1) se med ocenjevanjem ponudb niso upoštevala ali (2) pa so se pri navedenem ocenjevanju uporabljala dodatna merila za oddajo, ki niso bila objavljena ⁴⁰ .	10 %
			Če sta imela navedena primera diskriminatorni učinek (na podlagi neupravičenih nacionalnih/regionalnih/lokalnih preferenc), je to resna nepravilnost.	25 %

³⁹ Razen če lahko javni naročnik jasno dokaže, da zavrnjena ponudba v nobenem primeru ne bi bila izbrana in da zato nepravilnost ni imela nobenih finančnih posledic.

⁴⁰ V smislu člena 67(5) Direktive 2014/24/EU in povezane sodne prakse.

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravna podlaga/referenčni dokument	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
	ali ocenjevanje s pomočjo dodatnih meril za oddajo, ki niso bila objavljena	Direktive 2014/25/EU zadevi C-532/06, Lianakis, EU:C:2008:40, točki 43 in 44, ter C-6/15, TNS Dimarso, točke 25 do 36		
16.	Nezadostna revizijska sled za oddajo naročila	člen 84 Direktive 2014/24/EU	Ustrezna dokumentacija (določena v veljavnih določbah direktiv) ne zadostuje za utemeljitev oddaje naročila, zaradi česar ni zagotovljena preglednost.	25 %
		člen 100 Direktive 2014/25/EU	Zavrnitev dostopa do ustrezne dokumentacije je zelo resna nepravilnost, ker javni naročnik ne predloži dokazov, da je bil postopek za oddajo javnega naročila v skladu z veljavnimi pravili.	100 %
17.	Pogajanja med postopkom oddaje, vključno s spremembo izbrane ponudbe med ocenjevanjem	člen 37(6) in člen 59 Direktive 2014/23/EU člen 18(1) in člen 56(3) Direktive 2014/24/EU člen 36(1) in 76(4) Direktive 2014/25/EU zadevi C-324/14, Partner Apelski Dariusz, EU:C:2016:214, točka 69, in C-27/15, Pippo Pizzo,	Javni naročnik je ponudniku/kandidatu dovolil, da spremeni svojo ponudbo ⁴¹ med ocenjevanjem ponudb, kadar se zaradi spremembe javno naročilo odda navedenemu ponudniku/kandidatu, ali v okviru odprtega ali omejenega postopka se javni naročnik med fazo ocenjevanja pogaja s katerim koli ponudnikom (ponudniki), zaradi česar se javno naročilo bistveno spremeni v primerjavi s prvotnimi pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ali razpisnih zahtevah, ali pri koncesijah javni naročnik ponudniku/kandidatu dovoli, da med pogajanjem spremeni predmet, merila za oddajo in minimalne zahteve, kadar se zaradi	25 %

⁴¹ Razen pri postopkih s pogajanjem in konkurenčnem dialogu ter kadar direktive ponudniku/kandidatu omogočajo, da predloži, doda, pojasni ali dopolni informacije in dokumente.

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravna podlaga/referenčni dokument	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
		EU:C:2016:404 združeni zadevi C-21/03 in C-34/03, Fabricom, EU:C:2005:127	spmembe javno naročilo odda navedenemu ponudniku/kandidatu.	
18.	Nezakonita predčasna vključenost kandidatov/ponudnikov pri javnem naročniku	člen 3 in člen 30(2) Direktive 2014/23/EU člen 18(1) ter člena 40 in 41 Direktive 2014/24/EU člen 36(1) in člen 59 Direktive 2014/25/EU združeni zadevi C21/03 in C-34/03, Fabricom, EU:C:2005:127	Kadar predhodno svetovanje ponudnika javnemu naročniku vodi v izkrivljanje konkurence ali povzroči kršitev načel nediskriminacije, enake obravnave in preglednosti pod pogoji iz členov 40 in 41 Direktive 2014/24/EU ⁴² .	25 %

⁴² Tako svetovanje je neregularno, ne glede na to, ali je prisotno pri pripravi razpisne dokumentacije ali v predhodnem postopku prijave projekta.

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravna podlaga/referenčni dokument	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
19.	Konkurenčni postopek s pogajanji, z bistveno spremembo pogojev, določenih v obvestilu o javnem naročilu ali razpisnih zahtevah	člen 29(1) in (3) Direktive 2014/24/EU člen 47 Direktive 2014/25/EU	V okviru konkurenčnega postopka s pogajanji so bili prvotni pogoji javnega naročila bistveno spremenjeni ⁴³ , zaradi česar je bila potrebna objava novega razpisa.	25 %
20.	Neupravičena zavrnitev neobičajno nizkih ponudb	člen 69 Direktive 2014/24/EU člen 84 Direktive 2014/25/EU združeni zadevi C-285/99, Lombardini, in C-286/99, Mantovani, EU:C:2001:610, točke 78 do 86, in zadeva T-402/06, Španija proti Komisiji, EU:T:2013:445, točka 91	Ponudbe, za katere se je izkazalo, da so neobičajno nizke glede na gradnje/blago/storitve, so bile zavrnjene, vendar javni naročnik, preden je zavrnil te ponudbe, ni pisno zahteval pojasnila od zadevnih ponudnikov (npr. ni zahteval podrobnosti o sestavnih elementih ponudbe, ki so po njegovem mnenju pomembne) ali pa je javni naročnik podal tako pisno zahtevo, vendar ne more dokazati, da je ocenil odgovore, ki jih je predložil zadevni ponudnik.	25 %
21.	Nasprotje interesov vpliva na rezultate postopka za oddajo javnega naročila	člen 35 Direktive 2014/23/EU člen 24	Kadar koli je bilo ugotovljeno nerazkrito ali nezadostno ublaženo nasprotje interesov v skladu s členom 24 Direktive 2014/24/EU (ali členom 35 Direktive 2014/23/EU ali členom 42 Direktive 2014/25/EU), zadevni ponudnik pa si je uspel zagotoviti oddajo zadevnih javnih naročil ⁴⁴ .	100 %

⁴³ Glej zadnjo vrstico člena 29(3) Direktive 2014/24/EU.

⁴⁴ Do nasprotja interesov lahko pride že v fazi priprave projekta, če je priprava projekta vplivala na razpisno dokumentacijo/postopek za oddajo javnega naročila.

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravna podlaga/referenčni dokument	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
		Direktive 2014/24/EU člen 42 Direktive 2014/25/EU zadeva C-538/13, eVigilo, EU:C:2015:166, točke 31 do 47		
22.	Dogovorjeno oddajanje ponudb ⁴⁵ (ki ga ugotovi urad za konkurenco/protikartelni urad, sodišče ali drug pristojni organ)	člen 35 Direktive 2014/23/EU člen 24 Direktive 2014/24/EU člen 42 Direktive 2014/25/EU	Primer 1a: ponudniki, ki so se dogovarjali o oddajanju ponudb, so delovali brez pomoči osebe v upravljavskem in kontrolnem sistemu ali javnega naročnika in družba, ki se je dogovarjala o oddajanju ponudb, si je uspešno zagotovila zadevna javna naročila.	10 %
			Primer 1b: če so v postopku za oddajo javnega naročila sodelovale le družbe, ki so se tajno dogovorile, je konkurenca resno ovirana.	25 %
			Primer 2: oseba v upravljavskem in kontrolnem sistemu ali javni naročnik je sodeloval pri dogovorjenem oddajanju ponudb in je pomagal ponudnikom, ki so se dogovarjali o oddajanju ponudb, družba, ki se je dogovarjala o oddajanju ponudb, pa si je uspešno zagotovila zadevna javna naročila.	100 %
			V tem primeru je oseba v upravljavskem in kontrolnem sistemu, ki je pomagala družbam, ki so se dogovarjale o oddajanju ponudb, ali javni naročnik ravnal goljufivo ali je v nasprotju interesov.	

⁴⁵ Dogovorjeno oddajanje ponudb je, kadar se skupine družb dogovorijo o zvišanju cen ali zmanjšanju kakovosti blaga, gradenj ali storitev, ponujenih v postopkih za oddajo javnega naročila. Finančni popravek ni utemeljen, kadar so ponudniki, ki so se dogovarjali o oddajanju ponudb, delovali brez pomoči osebe v upravljavskem in kontrolnem sistemu ali javnega naročnika in si nobena od družb, ki so se dogovarjale o oddajanju ponudb, ni uspela zagotoviti zadevnih javnih naročil.

2.3. Izvajanje javnega naročila

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravna podlaga/referenčni dokument	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
23.	Spremembe elementov javnega naročila iz obvestila o javnem naročilu ali razpisnih zahtev, ki niso v skladu z direktivami	člen 43 Direktive 2014/23/EU člen 72 Direktive 2014/24/EU člen 89 Direktive 2014/25/EU zadeva C-496/99P, Succhi di Frutta, EU:C:2004:236, točki 116 in 118 zadeva C-454/06, Pressetext, EU:C:2008:351 zadeva C-340/02, Komisija	(1) Javno naročilo je bilo <u>spremenjeno</u> (vključno z zmanjšanjem obsega javnega naročila), vendar ne v skladu s členom 72(1) navedene direktive. Vendar se spremembe elementov javnega naročila ne bodo štele za nepravilnost, ki je predmet finančnega popravka, če se upoštevajo pogoji iz člena 72(2), tj.: (a) vrednost spremembe je nižja od obeh naslednjih vrednosti: (i) mejnih vrednosti iz člena 4 Direktive 2014/24/EU ⁴⁶ in (ii) 10 % prvotne vrednosti javnega naročila za storitve in blago ter manj kot 15 % prvotne vrednosti javnega naročila za gradnje ter (b) sprememba ne spreminja splošne narave pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma ⁴⁷ ;	25 % prvotnega javnega naročila in nove gradnje/blaga/storitev (če obstajajo), ki izhajajo iz sprememb

⁴⁶ Mejne vrednosti se preverijo vsaki dve leti, glej člen 6 Direktive.

⁴⁷ Pojem „splošna narava pogodbe o izvedbi javnega naročila ali okvirnega sporazuma“ v direktivah ni opredeljen in še ni bil obravnavan v sodni praksi. Glej tudi uvodno izjavo 109 Direktive 2014/24/EU. V zvezi s tem so dodatne smernice na voljo v poročilu pobude SIGMA št. 38 o javnem naročanju – spremembah javnih naročil (na voljo na: <http://www.sigmaweb.org/publications/Public-Procurement-Policy-Brief-38-200117.pdf>): „Sprememba je dovoljena, kadar je to izrecno predvideno v klavzulah o pregledu, določenih v prvotnih dokumentih v zvezi z oddajo javnega naročila. Klavzule o pregledu lahko zagotovijo določeno stopnjo prožnosti v pogojih javnega naročila. Spremembe javnega naročila ne morejo biti dovoljene zgolj zato, ker so bile vnaprej omenjene v dokumentih v zvezi z oddajo javnega naročila. Klavzule o pregledu v dokumentih v zvezi z oddajo javnega naročila morajo biti jasne, natančne in nedvoumne. Ne smejo biti oblikovane na splošno, da bi zajemale vse možne spremembe. Klavzula o pregledu, ki je preveč splošna, bi lahko kršila načelo preglednosti in vključuje tveganje neenake obravnave. [...] V klavzulah o pregledu morajo biti določeni obseg in vrsta možnih sprememb ali opcij ter pogoji, pod katerimi se lahko uporabijo. [...] Klavzule o pregledu ne smejo spremeniti splošne narave javnega naročila. [...] Na primer, novo javno naročilo bo verjetno pripravljeno, če je narava javnega naročila spremenjena tako, da se zahteva dobava drugačnih proizvodov ali opravljanje drugačnih storitev v primerjavi s tistimi, določenimi v

Št.	Vrsta nepravilnosti	Pravna podlaga/referenčni dokument	Opis nepravilnosti	Stopnja popravka
		proti Franciji, EU:C:2004:623 zadeva C-91/08, Wall AG, EU:C:2010:182	(2) elementi javnega naročila (kot so cena, narava del, trajanje izvedbe, pogoji plačila, uporabljeni materiali) so <u>bistveno spremenjeni</u> , če je narava izvedenega javnega naročila zaradi spremembe bistveno drugačna od narave prvotno sklenjenega javnega naročila. Vsekakor se bo sprememba štela za bistveno, kadar je izpolnjen vsaj en od pogojev iz člena 72(4) Direktive 2014/24/EU.	
		zadnji pododstavek člena 72(1)(b) in člen 72(c)(iii) Direktive 2014/24/EU	Vsako zvišanje cene, ki presega 50 % vrednosti prvotnega javnega naročila.	25 % prvotnega javnega naročila in 100 % povezanih sprememb javnega naročila (zvišanje cene)

prvotnem javnem naročilu. V teh okoliščinah sprememba ne bo dovoljena, čeprav so bili obseg, narava in pogoji za različne proizvode ali nove storitve jasno, natančno in nedvoumno določeni vnaprej.“